

Ahavat HaShem and Yir'at HaShem, and their Resonance Today

זצ"ל א שיור על ה 22nd יארטצייט פון ר. יוסף ב. סולובייטשיק

By,
Rabbi Dr. Jeffrey R. Woolf

1. M. Avot 3, 6:

רבי חלפתא איש כפר חנניה אומר עשרה שיושבין ועוסקין בתורה שכינה שרויה ביניהם שנאמר (תהלים פ"ב) אלהים נצב בעדת אל ומנין אפילו חמשה שנאמר (עמוס ט') ואגודתו על ארץ יסדה ומנין אפילו שלשה שנאמר בקרב אלהים ישפוט ומנין אפילו שנים שנאמר (מלאכי ג') אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע וגו' ומנין אפילו אחד שנאמר (שמות כ') בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבא אליך וברכתיך:

Rabbi Chalafta ben Dosa of Kefar Chanania used to say: If ten men sit together and occupy themselves with the Torah, the Divine Presence rests among them... And from where do we learn that this applies even to five? ... And how do we learn that this applies even to three?... And from where can it be shown that the same applies even to two?... And from where even of one? Because it is written (Exodus 20:24) "In every place where I cause my name to be remembered I will come to you and bless you."

2. Rambam, Hil. Avodah Zarah I, 2:

ואחר שארכו הימים עמדו בבני האדם נביאי שקר ואמרו שהאל צוה ואמר להם עבדו כוכב פלוני או כל הכוכבים והקריבו לו ונסכו לו כך וכך ובנו לו היכל ועשו צורתו כדי להשתחוות לו כל העם הנשים והקטנים ושאר עמי הארץ, ומודיע להם צורה שבדה מלבו ואומר זו היא צורת הכוכב פלוני שהודיעוהו בנבואתו, והתחילו על דרך זו לעשות צורות בהיכלות ותחת האילנות ובראשי ההרים ועל הגבעות ומתקבצין ומשתחווים להם ואומרים לכל העם שזו הצורה מטיבה ומריעה וראוי לעובדה וליראה ממנה, וכהנייהם אומרים להם שבעבודה זו תרבו ותצליחו ועשו כך וכך ואל תעשו כך וכך, והתחילו כוזבים אחרים לעמוד ולומר שהכוכב עצמו או הגלגל או המלאך דבר עמהם ואמר להם עבדוני בכך וכך והודיע להם דרך עבודתו ועשו כך ואל תעשו כך, ופשט דבר זה בכל העולם לעבוד את הצורות בעבודות משונות זו מזו ולהקריב להם ולהשתחוות, **וכיון שארכו הימים נשתכח השם הנכבד והנורא מפי כל היקום ומדעתם ולא הכירוהו ונמצאו כל עם הארץ הנשים והקטנים אינם יודעים אלא הצורה של עץ ושל אבן והיכל של אבנים שנתחננו מקטנותם להשתחוות לה ולעבדה ולהשבע בשמה, והחכמים שהיו בהם כגון כהניהם וכיוצא בהן מדמין שאין שם אלוה אלא הכוכבים והגלגלים שנעשו הצורות האלו בגללם ולדמותן אבל צור העולמים לא היה שום אדם שהיה מכירו ולא יודעו אלא יחידים בעולם כגון חנוך ומתושלח נח שם ועבר, ועל דרך זה היה העולם הולך ומתגלגל עד שנולד עמודו של עולם והוא אברהם אבינו.**

In the course of time, there arose among men false prophets, who asserted That God had commanded and expressly told them, "Worship that particular star, or worship all the stars. Offer up to it such and such sacrifices. Pour out to it such and such libations. Erect a temple to it. Make a figure of it, to which all the people – the women, children, and the rest of the folk-shall bow down." The false prophet pointed

out to them the figure which he had invented out of his own mind and asserted that it was the figure of that particular star which had been shown him in his prophetic vision. And then they began to make figures in temples, under the trees, on the mountains, and the hills. There they would assemble, bow down to the figures, and tell all the people that this particular figure conferred benefits and inflicted injuries and that it was proper to worship and fear it. The priests would say to them, "Through this worship, shall you increase and prosper. Do this and do not do that." Other imposters then sprang up who declared that the star, celestial sphere, or angel, had communed with them, and said to them, "Worship me in such and such a fashion," had taught them a definite ritual, and said to them, "Do this, and do not do that." So gradually the custom spread throughout the world of worshipping figures with various modes of worship, such as offering up sacrifices to them, and bowing down to them.

As time gradually passed, the honored and revered Name of God was forgotten by mankind, vanished from their lips and hearts, and was no longer known to them. All the common people and the women and children knew only the figure of wood and stone and the temple edifice in which they had, from their childhood, been trained to prostrate themselves to the figure, worship it, and swear by its name. Even their wise men, such as priests and men of similar standing, also fancied that there was no other god, but the stars and spheres, for whose sake and in whose similitude these figures had been made. But the Creator of the universe was known to none, and recognized by none save a few solitary individuals, such as Enosh, Methusalah, Noah, Shem, and Eber. The world moved on in this fashion until that pillar of the world was born, the patriarch Abraham.

3. Rambam, Hil. Yesode ha-Torah I, 1-2:

האל הנכבד והנורא הזה מצוה לאהבו וליראה אותו שנאמר ואהבת את ה' אלהיך, ונאמר את ה' אלהיך תירא .
והיאך היא הדרך לאהבתו ויראתו? בשעה שיתבונן האדם במעשיו וברואיו הנפלאים הגדולים ויראה מהן חכמתו שאין לה ערך ולא קץ מיד הוא אוהב ומשבח ומפאר ומתאוה תאוה גדולה לידע השם הגדול א כמו שאמר דוד צמאה נפשי לאלהים לאל חי, וכשמחשב בדברים האלו עצמן מיד הוא נרתע לאחוריו ויפחד ויודע שהוא בריה קטנה שפלה אפלה עומדת בדעת קלה מעוטה לפני תמים דעות, כמו שאמר דוד כי אראה שמייך מעשה אצבעותיך מה אנוש כי תזכרנו, ולפי הדברים האלו אני מבאר כללים גדולים ממעשה רבון העולמים כדי שיהיו פתח למבין לאהוב את השם, כמו שאמרו חכמים בענין אהבה שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם.

It is our duty to love and fear this honored and revered God (השם הנכבד והנורא)

As it is said: "You shall love the Lord your God" (Deut. 6, 5) and it is further said:

"You shall fear the Lord your God" (*ibid.* 6, 13).

And what is the way that will lead to the love of Him and the fear of Him? When a person contemplates His great and wondrous works and creatures, and from them obtains a glimpse of His wisdom which is incomparable and infinite, he will straightway love Him, praise Him, glorify Him, and long with an exceeding longing to know His great Name, even as David said, "My soul thirsts for God, for the living

God" (Ps. 42, 3). And when he ponders these matters, he will recoil frightened, and realize that he is a small creature, lowly and obscure, endowed with slight and slender intelligence, standing in the presence of Him who is perfect in knowledge. And so David said "When I consider Your heavens, the work of your fingers- what is man that you are mindful of him?" (Ps. 8, 4-5).

4. *Sefer Mitzvot Gadol, Mitzvot Aseh 3:*

ואהבת את ה' א - להיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך (דברים ו, ה), בשלשה עניינים הזהיר הקדוש ברוך הוא את ישראל בעבודתו, במורא שנאמר (שם י, כ) את ה' א - להיך תירא, בקבלת שכר שנאמר (שם כב, ז) למען ייטב לך והארכת ימים, באהבה שנאמר ואהבת את ה' א - להיך, ושלשתן חלוקין זה מזה, כמה אנשים עושים מצות המלך שאינם עושים אותם לא מפני אהבת המלך ולא מפני קבלת שכר אלא מיראת המלך פן יזיקם וכמו כן אנשים שאומרים לעבוד הקדוש ברוך הוא פן יזיקם בעולם הזה ולאחר מיתה פן ידונם בגיהנם, ודאי מדה טובה היא שירא מלפני הקדוש ברוך הוא כאשר צוה אבל זו אינה עיקר העבודה כי עיקר מחשבתו לצורך עצמו, וכן תראו כי כמה גוים עובדים יהודים שאינם עובדים אותן לא מפני אהבה ולא מפני יראה אלא כדי לקבל שכר וכמו כן אנשים שעובדין הקדוש ברוך הוא על דעת שייטיב להם בעולם הזה ובעולם הבא, ודאי מידה טובה היא שמאמין בהקב"ה שיתן לו שכר טוב אבל זו אינה עיקר העבודה כי עיקר מחשבתו לצורך עצמו, אבל המעלה הטובה והעליונה בעבודת הבורא היא הכתובה אצל ייחוד שמו, ואהבת, לעבוד את הבורא מאהבה שלא על מנת לקבל פרס ויחשוב בלבו הטובות שעשה לו הקדוש ברוך הוא...

5. *Uvikashtem mi-Sham, 21-22:*

We are commanded by the Halakhah to utter a benediction over every cosmic phenomenon: over the afterglow of the fiery sunset and the purple of the sunrise trickling along the mountaintops; over the rising moon sprinkling its pale light; over the stars in their courses and the comets leaping from clear space; over the sight of the rainbow in the clouds; over the thunder and lightning arising from mist; over the budding trees and the sweet-smelling exquisite flowers; over the murmur of the ocean and the rushing of the surf; upon eating water and bread, the fruits of the trees and the crops of the fields; over the healthy body, created with wisdom, with its muscles and nerves; over the ability to move and to stand erect. In short, we utter a benediction over everything man encounters that demonstrates the power of creation. What is a benediction – whether *birkat ha-nehenin*, a blessing over something we imbibe, or *birkat re'iyah*, a blessing over something we behold – if not praise and thanksgiving to God for the nature of the world, a nature that changes, in the instant that the benediction is uttered, into a supernatural, miraculous universe; if not the redemption of nature from its muteness, deprivation, and solitude; if not the identification of the cosmic dynamics with the primordial will of the Creator, which is hidden and acts from within its hiding place on organic and inorganic matter, on animal, vegetable, and mineral! What does the benediction attest to if not the strange fact that – in spite of the psychological law that habit and custom dull the subtleties of feeling, dim the alertness of the intellect, and extinguish the flame of ecstasy – the Jew is enthusiastic about each and every phenomenon? (21–22).

6. Addition to *Halakhic Man* (Lawrence Kaplan in *Mentor of Generations*, 338):

Halakhic man is neither a liberal nor an extremist. He dislikes the liberal who is ready to compromise, but also disapproves of the extremist who introduces superficial literalism into the system of halakhic truth.

6. *Massechet Sofrim* 20, 4:

כיצד מברכין, ביום הראשון המדליק מברך שלש, והרואה שתים. המדליק אומר, ברוך אתה יי' אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וציונו להדליק נר של חנוכה, ומתנה ואומר, הנירות האילו אנו מדליקין על הישועות ועל הניסים ועל הנפלאות, אשר עשית לאבותינו על ידי כהניך הקדושים, וכל שמונת ימי חנוכה הנירות האילו קודש, ואין לנו רשות להשתמש בהן אלא לראותן בלבד, כדי להודות שמך על נפלאותיך ועל ניסיך ועל ישועתיך; ואומר, ברוך אתה שהחיינו; ואומר, ברוך אתה שעשה נסים.

7. *Shulhan Arukh, Orah Hayyim* 476, 2:

מליל ראשון ואילך מברך שתים: להדליק, ושעשה נסים. הגה: ויצרך כל הצרכות קודם שיתחיל להדליק (מהרי"ל).